

culpa propria excoicatus absoluit. et ab/
solutus poterit exercere sicut prius tales
actus legitimos qui nō sunt omnes de ne
cessitate salutis/nō sic autē poterit absol
ui ligatus vinculo irregularitatis/ absqz
culpa sua. **¶** Vide si quedam talia
poteris inuenire/in quibz favorabili agi
tur quo ad aliqua cū peccātibz. quatin⁹
vbi supabundauit delictū ibi supabun/
det ⁊ gratia. **¶** Exemplū sumit familiare p/
posito nostro. Itaqz si vir infidelis prius
homicida baptiset. soluit nedum a culpa
homicidij sed ab irregularitatis etiā vin
culo consequēte homicidiū. vbi si duas
habuisset vxores legitimas successiue vel
vnā nō virginē. baptism⁹ nō tolleret hoc
irregularitatis ligamentū. Fortesic in p/
posito si martin⁹ absoluit ab omibz pec
catis cōfessis. ⁊ cū hoc ab omibz senten
tijs tam a iure qz ab hoīe latis. Veniret qz
si p seqlam absolutō irregularitatis sicut
excoicatiois ex qua sumpsit occasionalit
vinculū irregularitatis dum ligatus se di
uinis immiscuit. Non autē est cōcubina
riovēl consecutio talis/ in irregularitate
quē nō tam cōtracta est ex sentētia penali
qz ex cōstitutōe legis aut statuti. **¶**
Habent istā pbabilitatē. sed nō euacuat
totā difficultatē nostrē dubitatiois spēali
ter q ad inuestigatiōez descriptōis seu qd
nois sententie pferim a iure late. Ecce re
cipiam⁹ duas cōstitutōes iuris que dicū
tur decretayl⁹ decretales. vna dicit sic Si
quis suadere diabolo/ mān⁹ miserit violē
tas in clericū. sit excoicatus ipso facto. al
tera cōstitutio dicit. Si qz celebrauerit
excoicatus/ sit irregularis ipso facto. **¶**
Respondi iam qz qlibet sciētia/ terminos
suos hz. sed inferior scia debz resolvere su
os terminos quādo surgit ambiguitas/ ad
terminos sciētie superioris. q sunt simplici
ores. Sic enī metaphisica/ resoluit tmi
nos oim sciētiayz iunctis logica grāmati
ca ⁊ rhetorica. Cū igit theologia sit supi
or ad oēs scias. etiā ad metaphisicā natu
ralem ⁊ ad ius omne/ canonicū et civile.
debet resolutio vel interpretatio sumi p theo
logiā/ pferim in his q salutē respiciūt
¶ Perspicuū est etiāz mihi in exēplis
inductis modo p te. **¶** Priuilegiat⁹
itaqz p papā/ de cui⁹ pte principalr est
sermo pferens/ iure dicit absoluit⁹ ab aliq le
ge generalr prius ipm ligatē. silt ⁊ dispē

fatus. Et hoc siue dispēsatio sit legis mo
deratio siue sit ipsi⁹ totalis ablatio. Rur
sus ille qui habilitatur/ absoluit ab inhā
bilitationis vel irregularitatis vinculo.
Rursus dū infamis restituit ad famā. ab
soluit. Hoc vidit illa iunior Sara dum
orauit. Obsecro dñe a vinculo imprope
riū absoluas me Quid preterea de seruitu
te/ nunqd nō est vinculū magnū. nunqd
est liberatio grandis absolutō vinculi ser
uitutis. Seruitutis inquā vel que pen
sat vel que esset si nō esset iudex cōcedens
libertatē. Unde papa dispēsans cū irregu
lari/ posset ita dicere. Soluo te vel absol
uo te a vinculo irregularitatis vel ab irre
gularitate. Et ita de qualibet alia iur⁹ pe
na. sub penali sententia a iure lata vel ho
mine. **¶** Superesse nihil vidēo circa
concessionē in Martino factā q absolui
possit ab omibz sentētijs tam a iure qz
ab homine latis auctoritate summi ponti
ficis/ quin sentētia irregularitatis cadat
sub hac concessiōe. que cōcessio veraciter
est quedā absolutio. Martin⁹ enī prius li
gabatur ne posset ab alio qz a summo pōti
fice absolui. nunc vero potest absolui a q
cunqz sacerdote que elegerit. ⁊ ita solutus
est vinculū ab eo sentētiayz vbi reseruant
tales casus soli pape. **¶** Finit.

Accipe sub com **¶**
pendio ppositōes octo sequētes ad eluc
dationē premissoz.

¶ Prima propositio.
Omnis sentētia rāz a iure qz ab
homie lata/ deriuat a sententia
primi iudicis dei. ⁊ hoc media
te vel immediate. approbatiue vel pmissi
ue. Repitur inde dictū de deo q sentētia
eius fuit hec vel illa. Dicit expresse Greg.
qz deus mutat sentētiā nō cōciliū. cui⁹ ver
bi intellect⁹ alibi qrend⁹ est. **¶** Secunda
Omnis sentētia tam a iure qz ab homie
lata/ cōtinet sub duplici differētia. Quia
quedā est solius dei. quedā creature rōna
lis sub deo. ⁊ hoc vel a beatis sicut sunt an
geli. vel de viatoribz sicut sunt principes
et plati. vnde dicit de Nabuchodonosor
q egressa est sentētia ab eo/ vt interficerēt
omnes pncipes babilonis. Sūt insup
cōcordantie tales mltē. **¶** Tertia **O**mnis
sentētia tam a iure qz ab hoīe lata/ dici pōt
¶ 4

De resolutione super quodam

iudicialis. et hoc vel in foro conscientie interioris. vel in foro coeercetie iusticie exterioris. Dicitur enim sententia iudicialis. quae conclusio seu determinatio iudicij. **Quarta.** Omnis sententia iudicialis humana dicitur per civilem vel ecclesiasticam. et hoc secundum diversos fines primos et principaliter intentos. quia sententia civilis respicit vitam presentem per suo convictu tranquillo. ecclesiastica vero vitam futuram. **Quinta.** Omnis sententia iudicialis ecclesiastica fundatur in verbo christi dicentis ad petrum et apostolos. Quaecumque ligaueris super terram. ubi prius immediate fundaverat potestatem excoicationis iudicarie dicens. Et si ecclesiam non audierit sit tibi sicut ethnicus et publicanus. **Sexta.** Omnis sententia iudicialis ecclesiastica sufficiens explicat per hec duo verba ligare et solvere. ut tenendo terminis istis non ad litteram sicut ligantur boues et asini. sed secundum transumptionem corporaliu ad spiritualia. ita quod sententia iudicialis ecclesiastica describi potest quod est sententia ligans vel absolvens in ordine ad finem felicitatis eterne. **Septima.** Omnis sententia iudicialis ecclesiastica vel a iure vel ab homine lata dum conceditur ut possit absolvi presupponit quod ipsa ligauerit vno vinculo penali vel plurimis. **Octava.** Omnis sententia iudicialis ecclesiastica diversimodis potest explicari vel ferri per arbitrio iudicis presertim summi qui est papa. Sicut dicitur dum ligare vult. Volumus tale esse ligatum vel excoicatum quo ad omnes actus legitimos civiles vel ecclesiasticos. Volumus tale esse irregulare. inhabile. infamem. et ita de talibus penarum vinculis. Aut dum vult solvere dicendo. Dispensamus cum tali. habilitamus talem. restituimus talem fame sue. concedimus talem ut promoueri possit ad ordines non habitos vel in habitis ministrare. Et ita de mille loquendi modis qui finaliter resoluuntur in hec duo verba ligare et solvere. **Supra.** est ex istis concludere quod interpretatio doctrinalis theologorum fauet concessioni predictae quod dum papa concedit martino ut habeat facultatem eligendi confessorem qui possit eum absolvi ab omnibus peccatis de quibus confitebitur et ab sententijs tam a iure quam ab homine latis. comprehendit in hac absolutiois facultate irregularitas contracta vel a iure vel ab homine. quia non contrahitur nisi per sententiam ab homine vel a iure latam. alioquin daretur sententiam tam excoicationis quam interdicti a quibus

non posset predicari martinus absolvi et tunc concessiois sue. Et si sic. perit regula generalis. que casus in quibus et in quibus non fieri valeat absolutio determinet. **Finit.**

Sequitur ab eodem

domino cancellario facta resolutio super casu subsequenti circa irregularitatem

Quidam habens cultellum parvum in vagina alterius maioris repositum. eduxit eum non dolose neque ad usum illicitum. quem cultellum dum unus sociorum vel let accipere et ipse reniteret. Contigit ut illa hora et loco quidam retrosum appropinquaret et impigeret in illum parvum cultellum ut oculus suus confingeret taliter quod cecatus fuisse dicitur tandem oculus ille. Queritur si dicenda est inde contracta irregularitas in tenente cultellum. **Respondetur** per aliquas consideraciones. **Prima consideratio.** Considerandum est primo per dissolutionem casus quod in talibus sepe aliter iudicat iurista. aliter theologus quia primus magis inspicit foris contentiosum et extrinsecum. sed theologus magis attendit foris conscientie et intrinsecum quo ad deum. **Secunda consideratio.** Considerandum est consequenter quod hoc duplex foris accipitur suam distinctionem secundum quod actus moralis habet considerari dupliciter. **Primum** est dicere secundum materiam vel secundum formam actus moralis. **Materia actus moralis** dicitur ipse actus de genere cum circumstantijs suis generalibus non habito respectu ad finem vel intentionem agentis. forma vero est ipsa intentio finis. **Tertia consideratio.** Considerandum ulterius quod materia actuum moralium attenditur in triplici differentia. **Prima** quidam sunt actus de genere suo simpliciter mali. qui scilicet consistunt in iniuriis includunt secum malitiam sicut dicit philosophus. ut sunt furtum. fornicatio. homicidium. Alii sunt actus de genere simpliciter boni. ut dare elemosinam. honorare parentes. **Tertii** sunt indifferentes de suo genere. ut levare festucam. fricare barbam. et similes. **Quarta consideratio.** Considerandum rursus quod istorum triplicium actuum primi sic se habent quod non sunt susceptibiles bonae forme moralis. sicut materia indisposita in naturalibus non est susceptiva forme naturalis et vite. ita quod propter nullam bonam intentionem possunt tales actus boni effici. secundum vero actus possunt fieri mali quousque sunt in genere suo boni. dum accedit intentio per